

יוסף, חבר יקר!

מלוים אותו בדרכך האחרונה משפחתך וחבריך, ואני יודעת, שעוד מעגל נסגור.

* * *

יוסף נולד בעירה שנקראת ולוחובי' באזור הקרים במזרח צ'כוסלובקיה. את ילדותו עבר בחiams כפריים, בבית דתי ובקהילה יהודית קטנה. הוא החל את לימודיו ב"חדר" והמשיך עם חינוך כללי יהודי במסגרת העירה בה גדל.

בתקופת מלחמת העולם השנייה, יוסף גויס לצבא ההונגרי ליחידה יהודית שהועסכה בעבודות ביצורים וחפירות לחזית. בתום המלחמה הוא הצטרף לקבוצת הכשרה בה פגש לראשונה את חנה, אשתו לעתיד.

בחשלה הדרי'יך יוסף אנשים בעבודות חקלאות שונות תחום שהוא מאוד מנוסה בו, לקרה עלייה לארץ ישראל. בדרך הארץ, יוסף וחנה עברו דרך אוסטריה ואיטליה עד שהגיעו לאוניה שיצאה לארץ ישראל. כמו הרבה אניות – גם אוניות נטפסה ע"י הבריטים והם נשלחו למחנות שונים בצרפת.

יוסף שהיה במחנות תקופה ארוכה ורק לאחר מספר ניסיונות בריחה, הצליח סוף סוף להגיע הארץ. לאחר חיפוש עיקש, מצא יוסף את חנה ששרה בפלמ"ח, והם החליטו להתחתן.

יחדיו חזרו לגרעין שלהם מתקופת ההכשרה, ועזרו להקים את מושב "ניר-גלים", קרוב לעיר אשדוד. לאחר שנתיים, עברו למושב בת-שלום, שם המשיך יוסף בעבודה חקלאית, הקים משק והמשפחה התרחבה כשלnova ו יוסף 3 ילדים: ברוך, ציפי ויצחק.

לאחר שבע שנים, עברו מבת-שלום לקיבוץ מעין-צבי וגם בקיבוץ, המשיך יוסף בעבודה חקלאית כאחראי על ההשקייה בגידולי שדה. בשלב מאוחר יותר, עבד יוסף במפעל, ובהמשך, בהתקנות תרם את חלקו לחברה בועדת אבותות, ופועל כקשר לעיני בית-העלמין בזכרון-יעקב, בו מצאת חלקה של חברי מעין-צבי וכן דאג לאחזקתו ושמירתו כמקום מסודר ומכובד כל זמן שהיה יכול.

* * *

בתקופת חייך האחרון, בילית את זמך בידיעה שאתה שלך עשית. כל כך צנוע הייתה. מתרדר עם מה שיש. הרבה חיכוכים, הרבה סיפוריים, ומה בקשתה? שהיה אויר לנשימה, קרקע מוצקה ויציבה להליכה, בריאות לתנועה ועשייה, משפחחה חמלה ואהבה, ותמיד גם משחו לנשמה. שעורי תנ"ך, היסטוריה, מה שבא. בלבבי, אני בכל פעם רואה את "היהודי הנודד", צמח פשוט ומקסים, חזק וצנوع. שככל כך מזכיר לי אותך. נאחז בקרקע, שורד ומתקדם בתנאים שונים ומשונים. מגלי לנו עליים עם גוונים שונים מהכהים לבHIRIM.

אני זוכרת את ביקורי בבתיכם החם בילדותי. הייתה אבא חם לילדיך, ושותף פעיל באירוע חבריהם. משחק איתנו, צוחק איתנו, בלי דיסטנס. "כיף" לצדך הייתה חנה, אישה יקרה שפינקה תמיד עם מילה טובה או במאכל מיוחד מה"מטבח ההונגרי". כאשר חלתה לאחר שנים והלכה לעולמה, נותרו לך ילדי ומשפחותיהם לנחמה. לעיתים קרובות הייתה אומר לי: אנחנו פה לזמן קצר. הגורל לא בידינו כל אחד וגורלו, מי יודע מה מחייב לנו אחר, או מעבר לפינה, הכל בידי שמיים.

היום אנחנו פה, מחר אנחנו שם.

از נוח על משכבך בשלום
ואנחנו כאן, זוכרים אותך וחוכמתך.

כרמליה בושיאן

זכרו זו מה שנשארא!

עכשו אני ברכבת ממשיכה לנסוע במסילות חי, משaira אותך מאחור שוכב עם פנים שלות ורגועות. תם הסבל אך לא תם הזיכרונות.

אהבתך כל חי, הייתה לי דוד ייחיד ומיעוד. מעולם לא חשתי את משמעות המילה "סבא", כי חלק משפחתנו נספה בשואה הנוראה, אך אתה – שריד ופליט, בזכותך למדתי מהי משמעות המילה "דוד". כמה אהבתך להיות שלך ושל דודה חנה. משחר ילדותי, מאותם ימים שאימי, אשר הייתה אחותך, נהגה לקחתנו עימה בדרךים ארוכות על מנת שניהה ביחד, שניהה משפחה. ואתם, ידעתם להעניק לנו תחושה מיוחדת זו שאני יודעת שלא כל אחד זוכה לה.

אהבתך וחיכתי שנים רבות, בכל חג חנוכה שתפתיו ותגעו לשבת חנוכה, תהיו אורחינו – אתה לא אכזבת. שנים רבות שמרת מסורת זו. גם ברוגעים אלה בהם נכתבים השורות עולה חיק על פני וליבי מוצף באותה תחושה של שמחה, שהנה הגיע הדוד, שהוא מביא עימיו גם דברים טובים.

אהבתך לשוחח איתך. תמיד מצאנו נושא לשיחה עליו. מעולם לא השתעממתי בחברתך, אך הכי אהבתך ללמידה ממק על החיים ותפישת עולמך. שאבתך ממק כה. למדתי ממק

כיצד לקבל דברים בחיים, להכניס דברים לפ羅פּוֹרְצִוּתָן.

היתה אומנו בלקבל את החיים כפי שהם, בהשלמה עם אותן דברים שאינך יכול לשנות. פתאום אני נזכرت, וסליחה שאין סדר בדברי, נזכרת כמה אהבתך לлечת לדואר לפני שנות דור, כשהקשר בין משפחותינו נשמר ע"י מכתביהם וಗלוויות בימים של טרום הטלפון.

היתה שולח לנו גלוויות מידיו שבוע מעודכו את קורותיך, כל כך אהבתך את כתוב ידך היפיפה, והמיוחד והתפעלתني מכך שהיית כותב בעברית כמעט ללא שגיאות כתיב – וזאת מפני שפט הקודש הייתה שגורה על פיך ועל מילדותך. בה הייתה לומד בחדר את אותיות הא-ב, התפילה והקריאה.

אתה שומע דוד יקר – הזכרונות צפים ועוולים, צפים ומציפים וזה עושה טוב לנשומיتي שרק לפני דקות נפרדה מנשימתך האחרונה.

הזכרון ימשיכו ללוות אותך, אני זאת יודעת, כי כבר למדתי בחיי שאתה לא שוכנת את המתים אלא הולכת קדימה יד ביד עם זכרונות.

היום, מצטרף אתה למיליה של מעלה ואני יודעת שם לא תהיה בודד. בשעות ישיבתך ליד מיטתך ביקשתי לביבי לדבר אליך ולבקש ממך שתמסוך שם לעלה דרישת שלום מאיינו שתספר להם על התרחבות משפחותינו ושתאמר להם שאתה זוכרים وعدין אהובים, כל אחד בדרכו, את בני המשפחה שנמצאים שם לעלה איתך – אך קולי לא נשמע!

עכשו, מבקשת אני בקול ללוותך לרקיעי שמיים רחוק וגבוה ככל שניתנו לך לך בדרךך
ותנוח בשלום על משכבהך לאחר ימים ארוכים של סבל וחוסן מנוחה. ובבקשה, ספר להם
למעלה עליינו ושם ה策ורף למלacci השמיים השומרים עליינו ממרוּם.

שלום לך דוד יקר ואהוב שלי

ותאהן מנוחתך עדן.

צippy סתר